

## БӨЛІМ: АШЫҚ САБАҚТАР

## Үй жануарлары.

ЖАРИЯЛАНДЫ  
23.05.2020

СІЛТЕМЕ  
<https://bilimgger.kz/68377/>

**Тобы:** «Айгөлек»

**Тәрбиеші:** Ескалиева Динара Кабдрахимовна

**Білім саласы:** «Коммуникация»

**Кіріктірілген білім саласы:** «Шығармашылық», «Таным»

**Білім бөлімі:** «Сөйлеуді дамыту»

**Тақырыбы:** Үй жануарлары.

**Кіріктірілген оқу қызметі:** «Аппликация», «Құрастыру», «Музыка».

**Мақсаттары:** Балаларға үй жануарлары туралы түсініктерін тереңдету. Олардың түрлерін бір- біріннен ажырата білуге, зейін қойып тыңдауға үйрету. Олардың бізге тигізер пайдасын айту және оларды күтіп баптауға, қорғап қамқорлық жасауға тәрбиелеу. Үй жануарларына байланысты тақпақ мақал-мәтелдерді қайталай отырып, сұрақ -жауап арқылы балалардың тілін дамыту.

**Әдіс-тәсілі:** Түсіндіру, сұрақ - жауап, қайталау, көрнекілік әдістері.

**Көрнекілік:** Үй жануарлары қой, сиыр, түйе, ешкі, жылқы, ит, мысық суреттері. Малдан алынған өнімдер: Сүт, айран, құрт, ет, жүн. слайд, үйдің, қораның макеті, ойыншықтар үлестірмелі суреттер.

**Биллингвизм:** сиыр-корова-cow , Жылқы- лошадь -horse ,

қой-овца- -sheep, Түйе-верблюд- camel

Оқу қызметінің түрлері	Тәрбиешінің қызметі	Балалардың қызметі
Ұйымдастыру. Сезімін ояту.	— Балалар, бүгін біз үшін ерекше күн, өйткені бізге қонақтар келіпті. — Адамменен біз келген қонақтармен амандасып алайықшы. «Анамдасу-адамгершіліктің, әдептіліктің белгілері» дегендей. Қайырлы таң-көк аспан, Қайырлы таң- алтын күн, Қайырлы таң - жер ана, Қайырлы таң - апайлар, Қайырлы таң - достарым, — Балалар, қазір жылдың қай мезгілі? — Балалар, әуе райы қандай болып тұр? — Көктем мезгілінде қандай өзгерістер болады?	Балалар өлең жолдарын айтып қонақтармен сәлемдеседі.  — көктем — күн жылынады — жер көгереді, құстар келеді, жаңбыр жауады, малдар еріске шығады

<p><b>Үйымдастыру-ізденістік</b></p> <p>— Балалар адамдар күнделікті тіршілік етіп өмір сүретін баспасын қалай атаймыз? — Ті қандай белгілерден тұрады?</p> <p>— Үй белгілері қандай геометриялық пішіндерге ұқсайды? — Балалар дұрыс айтасындар енді алдымыздағы турған үйдің неше терезесі бар екенін санайық. — Балалар адамдар турған үйдің белгілерінде жұмбақтар жасырынған екен. Егер сендер жұмбақтың шешіні табатын болсаңдар бүгінгі оқу қызметінде қандай тақырып туралы өңгімелейтінмізді табысыңдар.</p> <p><b>Жұмбақтар:</b> 1. Қамыс құлақ, Тостаған тұяқ, Миспен қынат Сүті дәрі еті тамақ, 2. Екі айнасы бар Екі найзасы бар 3. Үстінде екі тауы бар, Қызық бір жануар 4. Кішкене ғана бойы бар Айнадада кім ең тоны бар. 5. Сөйлеп — сөйлеп етеді Таумен — тасқа жетеді.</p> <p>Жұмбақ шешілген терезе ашылып ішіннен көрінген үйжануарлары тақтаға ілінді. — Біз бүгінгі оқу іс-әрекетінде үй жануарлары туралы өңгімелесеміз. — Үй жануарларына қандай жануарлар жатады? — Төлдерін қалай атаймыз?</p> <p><b>Дидактикалық ойын:</b> «Үй жануарларының дұрыс анықтаймыз?» <b>Ойынның мақсаты:</b> Виедо слайд арқылы Үй жануарлардан дыбысын уйрету. <b>Ойынның мазмұны:</b> Тарбиеші үй жануарларының дыбысын ажартап, қандай жануар екенін атын айтады. — Неліктен олар үй жануарлары деп аталады?</p> <p><b>Виедо слайд арқылы</b> — Үй жануарларының қандай пайдасы бар? Жылқыға мінеді, оны арба мен шаңаға жегеді, сүтінен қамыз ашытады. Сендерің қыста соғымға соқса, терісін сатып аша қылады. Түйеге жүк артады, жабығысы күліге жақсы болады. Сілеу мен қой адамды етіпек, сүтінен асырайды. Халқымыздың байлығы да, берекесі де осы малдар. Адамға пайдасы өте көп. Сүтін ішеміз, етін жейміз, оны қыламыз.</p> <p>Снырдың қойдың, сүтінен май, қырт, айран, ірімшік жасайды. Адамдар да оларға қамқорлық көрсетеді. Бағады, шөп, жем, су береді, сауады, көптеген күтім жасайды. Үй жануарлары өздері күн көре алмайды. Ата бабымыздан келе жатқан қасиетті жануарларды өте жақсы көрген, күтіп, қасиеттен қараған.</p> <p>Төрт түлік туралы көп өлеңдер, мақал - мәтелдер, тыйым сөздер шығарған. — Балалар кім үй жануарлары туралы тақпақтар айтпайды:</p>	<p>— Үй</p> <p>— Шатыр, есік, терезе, үйдің қабырғасынан тұрады. — Төбесі үшбұрышқа, есігі, терезесі және қабырғалары тік төртбұрышқа ұқсайды екен.</p> <p>-1, 2, 3, 4, 5.</p> <p>( Жылқы) ( Сныр) (Түйе) (Қой) ( Ешкі)</p> <p>— Түйе, Сныр, Жылқы, Қой, Ешкі, Ит т.б. — Бота, бузау, құлыншақ, қозы, лақ</p> <p>— Балалар ойынға қызығушылықпен қатысып, қайталады.</p> <p>-Жылқы, Түйе, сныр, қой, ешкі, адамның үйінің қанықымды тіршілік етеді. Сол үшін үй жануарлары деп аталады.</p> <p>— Үй жануарлары адамға көп пайда келтіреді</p> <p>Балалар үй жануарларымен танысады.</p> <p>Салқ: Ақ бузауым ұнайды Мә — не деп сүт сұрайды: Көбесі есіп күн сайын, Тұмсығын созып қарайды Айып: Кіп — кішкене момақан Қошақанды ұнатан Сүйсіз аптан қозым деп Қошақаным қозым деп Гүлдер: Құлыншағым құндызым Құлдырайды шабады Жылтылдаған жұдырығым Құстай қанат қағам.</p> <p>Қырғыз: Шіре — шіре дағым, Тентек болма шырғым, Секектенем дәмді ал, Селтендемей құлағым. Нұрғал: Айналайын ботам Қандай күлте жотан, Табандарың жалмақ, Теріп жейсің жантақ. Инабат: Қой баласы қонырым, Қойдан жүс моныным. Шопан ата түлеп Қошақаным қайдасың, Дарың: Төріл — тарпаң тайлағым, Ботқаным, маймағым, Қара — қазы малдареп, Жібек жүнің желбіреп Желі — желі етіп желісең Емен ерлі көкесің, Айана: Құлыншақ, құлыншақ, Шапылайсың даламен, Дос болсаңшы құлыншақ, Мен сияқты баламен.</p> <p>Жылқытасы-Қамбарата, Сныратасы-Зенгі баба, Түйетасы-Ойсықлар, Қойтасы-Шопаната, Ешкініңіесі- Сөксеқата.</p> <p>Әмина: Мал өсірсенқойөсір, Пайдасыныңақ-кесір, Аяз: Төйдан мал өседі, Шыбықтан тал өседі Нұрғал: Жымыс малдың патшасы, Түйе малдың қасқасы, Айлақан: Қой баласын қонырым дейді, Үй бұбас моныным дейді.</p> <p>Балалар қиынмен жасайды</p> <p>— жарайсыңдар балалар, ойыңды жақсы ойнадыңдар</p> <p>Мәңсүр: Малды руға болмайды, Ерсаят: Ақты текпе, Ақунт: Малға теріс мінебе.</p>
<p>— Балалар маған үй жануарларының аталары туралы айтп береді.</p> <p>— Жарайсыңдар балалар қане кім үй жануарлары туралы мақал-мәтел сөздер айтп береді:</p> <p><b>Рефлексивтік түзетушілік</b></p> <p><b>Сергіту сөзі:</b> Қошақан қойдың, Қайда қашып қойдың, Топиың тұр бүйірің Қай өрістен тойдың.</p> <p><b>Дидактикалық ойын:</b> «Төлім тал» ойынын ойнаймыз. <b>Мақсаты:</b> төлдерін анысының қасына қойып, амбарға білу. <b>Ойынның шарты:</b> Мына жақта үй жануарлары тұр, ал соған қарама-қарсы жақта төлдері тұр. Төлдерін алып қаракасын өз айналарының жанынан қою керек. — Жарайсыңдар балалар қане кім үй жануарлары туралы тыйым сөздер айтп береді:</p>	<p>— жарайсыңдар балалар, ойыңды жақсы ойнадыңдар</p> <p>Мәңсүр: Малды руға болмайды, Ерсаят: Ақты текпе, Ақунт: Малға теріс мінебе.</p>
<p>Сендерге бүгінгі ашық оқу қызметі ұнады ма? — Жарайсыңдар, Енді ашық оқу қызметін қорытындылайық. «Кім тез?» ойынын ойнайық, — Балалар, сонмен үй жануарларына нелер жатады? — Үй жануарларының төлдерін не деп атаймыз? — Бірвудым анысы не? — Ботаның анысы ше? — Жылдың баласы ше? — Снеодан қандай өнімдер алынады? — Адамдарға қандай пайдасын бар?</p> <p>Жарайсыңдар, балалар, енді «Қошақанды» өнім хормен айтайық. 1. Жазда апаның аулына Барып екім қызырап, Бір қошақан алдыман Шықты ойлап, жүгіріп. Қыс Ақ мандайлы ай ма екен, Шөкер не екен, бал ма екен? Кеттім оны сағанып, Қошақанды қайда өнер? 2. Дөңгелесті өзінің Тағы іздеп барамын. Ай, қошақан, бірбір Сені тауып аламын. — Балалар, сендер бүгінгі сабаққа өте жақсы қатыстыңдар. Сендер өте жақсы ойнадыңдар. Жануарлар бізді өзінің сүйімділігімен, адамға деген достығымен қуантады. Сондықтан үй жануарларына арқашан қамқорлық жасап жүріңдер. Мақтау, мадақтау.</p>	<p>— жарайсыңдар балалар, ойыңды жақсы ойнадыңдар</p> <p>— Иә, ұнады...</p> <p>— қой, сныр, жылқы, түйе, ешкі.</p> <p>— Қозы, құлын, лақ, бузау. — Сныр — Түйе — Құлыншақ — Айран, күрт ,сүт , қаймақ</p> <p>т.б. Етін жейміз, сүтін ішеміз, терісінен аяқ киім жасайды, жүннен қулық, киімдер тоқып киеміз.</p> <p>— Балалар «Қошақанды» өнім хормен айтады...</p>

**Күтілетін нәтиже:**

**Біледі:** үй жануарларының төлдері;

**Игереді:** үй жануарлары төлдерін бір-бірінен ажырата білу дағдысы;

**Меңгереді:** төлдер туралы жалпы түсінік қалыптасады.

**ҚМ АА** Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.